

ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ การใช้เชือก ลวดสลิง และรอก 2553

1. ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับเชือก ลวดสลิง และรอก ได้ทราบถึงคุณลักษณะและข้อกำหนดของการใช้งานของเชือก ลวดสลิง และรอก
2. การใช้งานเชือกหรือลวดสลิงในการยก ดึง ลากสิ่งของ นายจ้างต้องจัดให้มีการถักหรือทำเป็นบ่วงที่ปลายเชือกหรือลวดสลิงโดยการผูก มัด หรือยึดโยง ให้มั่นคงแข็งแรง และทดลองยก ดึง ลาก เพื่อตรวจสอบสภาพสมดุลง่อนการปฏิบัติงานจริง
3. ให้นายจ้างจัดให้มีมาตรการด้านความปลอดภัยในรัศมีการทำงานที่อาจได้รับอันตรายจากการใช้เชือก ลวดสลิง รอก เนื่องจากการตกหล่น ตีต หรือกระเด็น และจัดให้มีป้ายเตือนอันตรายดังกล่าว ติดไว้ให้เห็นชัดเจน ณ บริเวณนั้น
4. ให้นายจ้างควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดใช้เชือก ลวดสลิง หรือรอกในการห้อย โหน เกาะขึ้นลงหรือเคลื่อนที่
5. ให้นายจ้างใช้เชือกที่มีค่าความปลอดภัยไม่น้อยกว่า 5
6. นายจ้างต้องควบคุมตรวจสอบมิให้นำเชือกผูกเปีย ยู่ยง ชำรุด สกปรก หรือพอง อันอาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยมาใช้งาน
7. ห้ามมิให้นำสลิงใยสังเคราะห์ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ มาใช้งาน
 - มีรอยเย็บปริหรือขาด
 - มีเศษโลหะหรือสิ่งอื่นใดฝังตัวอยู่ในเส้นใยหรือเกาะที่ผิว
 - มีรอยเนื่องจากความร้อนหรือสารเคมี
8. ให้นายจ้างควบคุมดูแลการใช้เชือกสำหรับการยก ดึง ลาก ผูก มัด หรือยึดโยง มิให้ถูกลากกับพื้นดินหรือพื้นผิวขรุขระ
9. ให้นายจ้างจัดให้มีการทำความสะอาดเชือกหลังจากใช้งานเสร็จสิ้นแล้ว และเก็บรักษาไว้ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มิให้ถูกความชื้น ความร้อน หรือสารเคมี
10. ห้ามมิให้นำลวดสลิงที่มีลักษณะดังต่อไปนี้มาใช้งาน
 - ถูกกัดกร่อนชำรุดหรือเป็นสนิมจนเห็นได้ชัดเจน
 - มีร่องรอยเนื่องจากถูกความร้อนทำลาย
 - ขมวดหรือแตกเกลียว
 - เส้นผ่านศูนย์กลางเล็กลงเกินร้อยละ 5 ของเส้นผ่านศูนย์กลางเดิม

- เส้นลวดในหนึ่งช่วงเกลียวขาดตั้งแต่ 3 เส้นขึ้นไปในเกลียวเดียวกัน หรือขาดตั้งแต่ 6 เส้นขึ้นไปในหลายเกลียวรวมกัน

11. ลวดสลิงที่ใช้สำหรับการผูก มัด หรือยึดโยงวัสดุต้องมีค่าความปลอดภัยไม่น้อยกว่า 5
12. ลวดสลิงที่ใช้สำหรับยึดโยงกับเครื่องจักร หรือปั้นจั่น ต้องมีค่าความปลอดภัยไม่น้อยกว่า 3.5
13. ลวดสลิงวิ่ง ต้องมีค่าความปลอดภัยไม่น้อยกว่า 6
14. กรณีนายจ้างใช้ลวดสลิงสำหรับการผูก มัด หรือยึดโยงวัสดุ และมีการใช้คลิปตัวยูเป็นตัวยึด ต้องจัดให้มีคลิปอย่างน้อย 3 อัน โดยให้ด้านท้องของคลิปติดอยู่กับปลายลวดสลิงด้านที่รับแรง
15. ให้นายจ้างจัดให้มีการควบคุมดูแลให้มีลวดสลิงเหลืออยู่ในม้วนลวดสลิงไม่น้อยกว่า 2 รอบในขณะทำงาน
16. ห้ามมิให้นำรอกมาใช้งานผิดปกติประเภท เช่น ห้ามนำรอกที่ใช้กับเชือกมาใช้กับลวดสลิง
17. ในการใช้รอกต้องมีอุปกรณ์ป้องกัน เช่น ครอบรอก รอกช่วย เพื่อมิให้เชือกหรือลวดสลิงหลุดจากร่องรอก
18. ห้ามมิให้ผู้ที่ไม่มีความรู้ที่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณที่มีการใช้รอกเหนือระดับพื้นทางเดิน พร้อมทั้งกำหนดมาตรการสำหรับผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในเขตที่มีการใช้รอกเหนือระดับพื้นทางเดิน
19. ให้นายจ้างควบคุมตรวจสอบการใช้ชุดรอกที่ใช้แขวนกระเช้านั่งร้านให้เป็นไปตามคู่มือหรือคำแนะนำของผู้ผลิต และต้องมีความแข็งแรงสามารถใช้งานได้อย่างปลอดภัย

ผู้สรุป

นายธนวัฒน์ แยมดี
นักวิชาการความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม
ศูนย์เทคโนโลยีความปลอดภัย อาชีวอนามัย
และสิ่งแวดล้อม